



Campsentelles, 7
2004

CENTRE D'ESTUDIS SANTFOSTENCS
AMICS DE CABANYES

Els caçadors de Sant Fost

JAUME
TORRENTS I SUÑOL

L'any 1940 jo tenia cinc anys i ja demanava al meu pare que em portés amb ell de cacera, quan sortia les tardes dels dius festius; era quan anava sol sense la companyia de la colla habitual (això últim quedava per al matí dels diumenges i festius). Quan el meu progenitor em duia amb ell eren els moments més feliços de la meva vida. Al mateix temps que anàvem caminant m'ensenyava el nom de les plantes i dels arbres, dels camins i llocs, de les diferents finques i propietaris de les vinyes; coneixia tots i cadascun dels camins, corriols i topants de conills i perdius. A més a més era bon tirador, de manera que quan disparava la seva escopeta es podia dir que aquella peça ja era al sarró. Quanta alegria i emoció sentia quan, des de darrera del meu pare, veia la perdiu trencar el seu vol i caure! Jo sortia corrents i tremolant d'emoció per recollir-la abans que arribessin els gossos i la poguessin fer malbé. Aleshores me la penjava del cinturó com si el caçador fos jo. Dilluns al col·legi em sentia un gran home explicant amb



tot detall les peces caçades, descrivint el lloc de la peripècia amb ets i uts. En aquells anys gairebé tots els nens del col·legi sentíem afició per aquest noble esport heretat dels nostres avantpassats, ja que la immensa majoria d'homes del poble, especialment els pagesos, eren aficionats a la caça, alguns com a diversió, però molts per menjar una mica de carn, perquè no tots els dies es podia menjar-ne, llevat d'algun tall de cansalada.

Amb vuit anys el meu pare ja em deixava sortir els matins de festa amb ell i la colla; fins i tot en algun moment portar-li l'escopeta, sempre la mateixa, era l'única que tenia i que li va servir tota la vida, i amb la qual jo vaig aconseguir els meus primers conills i perdius. Era una escopeta plana de dos canons, marca Nutria, calibre 16/70, comprada a l'armeria La Plana de Barcelona. Quan hi anàvem les criatures, els caçadors veterans ens donaven les peces caçades, per a així no anar carregats ells, igual que el sarró amb l'esmorzar i la bóta de vi. Gairebé mai no paràvem per esmorzar, menjàvem mentre estàvem caçant per a no perdre temps i deien que així els gossos no es distreien.

Caçar en colla

La nostra colla era la de Cal Gaig formada gairebé tota per familiars els uns amb els altres: el meu oncle de Can Solé i els seus fills, els masovers de Can Llombart, que eren el sogre i els cunyats del meu oncle Pere; després va venir el Vaquer, aquest no tenia cap familiar a la colla. Algun cop venia un vinater de Mollet, anomenat Pere Sans, aquest per amistat amb els de Cal Gaig. El dia de caça ja quedàvem per al dia següent i determinàvem el lloc de trobada, i si no era així, ja procuràvem el disabte de veure'ns i posar-nos d'acord. A totes le colles hi havia algú que servia més que els altres per fer de gosser: era aquella persona que tenia més ganes de córrer i més veu per aquissar els gossos, i aquests eren a qui més obeïen. A la nostra colla gairebé sempre era el meu oncle Pere i també el meu oncle Jaume de Can Solé. Generalment també eren ells



*Grup de caçadors a Mas Corts o Mas Llombart, a principis del segle XX.
A la dreta de tot es veu Jaume Suñol Armengol (1876-1957), de cal Gaig, avi matern
de l'autor de l'article. S'hi observen almenys tres conills. (Col·lecció de Jaume Torrents)*



*Jaume Torrents Suñol
apuntant l'escopeta al camp de tir,
entre l'Aplec i cal Negre, durant
el campionat de la Festa Major,
el 31 d'agost de 1953.
(Col·lecció de Jaume Torrents)*



qui decidien el paratge per anar a caçar aquell dia, on havíem de trobar-nos en tal o en tal altre moment. Els gossos eren de totes les races però cap d'una raça pura, no hi havia diners per comprar gossos i tots naixien a les cases de pares de la mateixa colla, escollits el pare i la mare entre els que més destacaven per la seva feina.

Els nostres avis ja havien estat caçadors i pares i néts continuàvem la tradició. Era l'únic esport que es practicava i la millor i més sana distracció de la major part de l'any. Hi havia una mena de competició molt sana entre les diferents colles del poble, tot i que no sempre pacífica perquè sempre hi havia algun exaltat que per un conill o perdiu movia un escàndol de mil dimonis per si l'animal era d'un o d'un altre; fins i tot per alguna fotesa així hi havia veïns que deixaven d'enraonar-se per molt de temps.

El primer dia de cacera

L'emoció que se sent en cobrar la primera peça no s'oblida mai, ni tampoc el lloc on va es va produir tan important esdeveniment per a un jove principiant. Jo ho comparo amb la primera vegada que es fa l'amor, no s'oblida mai en la vida. Als 14 anys el meu pare em va permetre portar per primer vegada l'escopeta, en sortir amb la colla habitual de sempre. Era el 26 de desembre de l'any 1949, dia de Sant Esteve. L'escopeta era prestada del calibre 16, sense papers de cap classe; aleshores només vigilava la Guàrdia Civil i no tenien pas als caçadors com a objecte de vigilància. Tan sols si en fer la ronda ensopegaven amb algú, li demanaven la documentació. Aquell el meu primer dia de cacera vaig matar un conill empaïtat pels gossos en travessar un camí on jo era de parada¹. Quan vaig veure que el conill giravoltava després de tocar-lo amb un tret, vaig córrer a agafar-lo. Estava tremolant d'emoció i crec que mig poble es va assabentar de l'esdeveniment amb els crits que jo feia. Després de més de cinquanta anys recordo perfectament el lloc on vaig cobrar el més famós



conill de la meva vida. La primera perdiu que vaig fer caure en ple vol sé perfectament el lloc però no pas la data: l'indret va ser a uns 50 metres de distància de la font de la Canaleta² seguint el torrent.

A partir del primer dia de sortir amb la colla ja em van permetre portar escopeta cada dia de cacera, puix que van veure que sabia el que duia entre mans i que no era cap eixelebrat amb l'arma, això sí, sense cap document ni llicència. Deien els grans que “la millor llicència era l'Espardanyal, que dura per a tot l'any”: volien dir que si venia cap guàrdia tocava córrer, i les espardenyes era l'únic calçat emprat, tant si feia fred com si feia calor. Als 16 anys em va comprar la meva primera escopeta: era de repetició plana, calibre 12 i de segona mà, el seu preu 700 pessetes, aquesta ja amb permís d'armes, guia i llicència. Ja era tot un home. L'única cosa que em molestava era que fins que no vaig poder imposar-me una mica, a l'hora de la missa havia de deixar la caça, canviar-me de roba i cap a l'església; molts de nosaltres els joves no podíem lliurar-nos d'aquesta obligació. Aquesta escopeta em va durar molts anys, gairebé es pot dir tots els anys que vaig estar caçant, fins que un dia se'm va rebotar el canó dret de tan gastat com estava. He tingut altres escopetes, però mai cap de nova o que hagi estrenat jo.

Tècniques de caça i preses més habituals

En aquells anys 50, o millor dit mentre no hi havia vedat i els conills³ i les perdius eren força abundants, molts pagesos joves aficionats a la caça, quan arribava el mes de juliol, si teníem una estona lliure al matí en apuntar el dia i a la tarda a la posta del sol, ja ens apostàvem als par-tions de les vinyes amb el bosc i sempre es cobrava algun conill i també alguna perdiu. Durant les hores de més calor del dia les postes⁴ es feien a les fonts i als llocs on hi havia una mica d'aigua i els animals acudien a beure-hi, principalment tudons i tórtors. Allò era a tret passat, ja que el caçador havia de posar-se al lloc que dominava el basal d'aigua,



Colla de caçadors amb una guineu que aguanta Pere Suñol de cal Gaig; entre d'altres s'hi veuen Gabriel Cànoves, de can Llombart (al mig, amb ulleres) i Josep Gutinell a dalt a la dreta; Josep Puig, agenollat a la dreta, amb armilla; Anton Castañé agenollat al seu costat, amb barret clar; a l'esquerra, Salvador Gutinell, amb boina, i Pere Angelats; en primer terme a l'esquerra, Anton Xicola de cal Músic. (Col·lecció de J. Puig Valls)



*Un gos del Josep Puig de cal Vaquer a l'aguait en unes vinyes.
(Col·lecció de J. Puig Valls)*



tapat amb branques verdes ben camuflat, perquè l'excel·lent vista dels animals no veiés res estrany que els infongués sospites i es confiessin. Jo tenia una escopeta vella de martells exteriors calibre 16 que deixava amagada a la vinya, i d'aquesta manera ningú no em veia entrar i sortir amb l'arma al sac, perquè, com era natural, això es feia en temps de veda estant prohibit caçar. Però com la majoria ho fèiem, ningú descobria a ningú; els que tenien por i no caçaven, es morien d'enveja i parlaven de denunciar, però ningú no ho feia.

Molts cops quan s'aixecava la veda ja s'havia mort tanta caça com després en plena temporada. El que no hi havia costum entre la gent del poble, llevat de rares excepcions, era la caça amb xarxes, trampes metàl·liques per a ocells, vesc i tampoc amb fura; si n'hi posaven era gent d'altres localitats i generalment no catalans. Però en aquells anys encara hi havia caça per a tothom, hi havia molt de terreny i pocs caçadors, i on més proliferava la caça era a les vinyes, on trobaven menjar tant els ocells com els conills, i als anys 50 encara no s'havia produït cap incendi i els boscos encara es mantenien nets.

Canvis que van afectar la caça tradicional

En pujar el nivell de vida i molts pagesos deixar el camp i les vinyes es van perdre per manca de rendiment. També va arribar a les cases la comoditat de cuinar amb petroli, i més tard el gas butà; igual que a la indústria, ja no es gastava llenya ni per coure la ceràmica ni per als forns de pa. Per aquest motiu es deixen de netejar els boscos per aprofitar la llenya, unit al fet que els boscos cada dia són més visitats per gent que vol gaudir de la natura i fer els seus àpats a l'aire lliure. Tot plegat afavoreix la proliferació d'incendis forestals, cada cop més virulents, que arrasen extensions de terreny més grans; a més a més, la malaltia dels conills, la mixomatosi, va ser la causa que a finals dels anys 50 molts caçadors pengessin les escopetes. L'any 1962 o 1963 es va produir el



primer gran incendi a Sant Fost, era el dia 18 de juliol, en aquell temps dia festiu, es cobrava la paga doble perquè es celebrava l'aniversari de l'*Alzamiento Nacional* de l'any 1936. Tot això és el que els caçadors no voldrien que passés mai, ja que són els més interessats en la conservació de la naturalesa, perquè si hi ha un incendi es perd molta caça en morir molts animals i les seves cries cremats; a més, el terreny cremat triga molts anys a recuperar l'hàbitat de les diferents espècies que el poblaven. Però mentre no es netegin els boscos això és inevitable i cada vegada més els incendis seran més grans i més virulents en perdre's molts terrenys per a l'agricultura.

Les colles de caçadors

Abans de perdre's l'interès pels conills, a causa de la malaltia i l'escassetat de l'espècie, hi havia a Sant Fost quatre o cinc colles i bastants més caçadors que anaven per lliure. Els qui tenien més gent a les seves files eren els de Cal Gaig, Can Torres, la colla de l'Enric de Can Toni i la del Músic. A la banda de la Conreria gairebé sempre caçaven colles de Badalona, una d'elles era la dels Vila, molt famosa per la quantitat dels seus membres i la gran qualitat dels gossos, eren molt bons caçadors. Del costat de Tiana també venien al terme de Sant Fost molts caçadors perquè al seu poble tenien poc terreny de caça. A Santa Maria de Martorelles era famosa la colla del Xesques, que també caçava molt sovint al nostre terme a la banda del Bosc Bàrbara. Quasi totes les colles es van desfer en acabar-se els conills; els qui ja tenien certa edat van penjar l'escopeta; els més joves vàrem continuar amb els nostres oficis i ens dedicàvem més a la caça de la perdiu arribant gairebé al seu extermini total causat per la gran pressió a què se les va sotmetre durant uns quants anys fins que es va fundar el vedat.



Als anys quaranta, quan s'havia acabat la Guerra Civil, és quan jo vaig començar a anar darrera del meu pare sempre que m'ho permetia o no hi havia col·legi. Tant era que fes fred o vent, que el terreny estigués moll o gelat, l'afició a la caça era més forta que tots els inconvenients que es presentessin. Jo em sentia gran en poder portar les peces que el meu pare capturava o si anàvem amb els altres caçadors de la colla molts cops també carregava amb les seves, generalment tots érem família uns amb els altres.

La colla de Cal Gaig

Des dels meus primers records a casa meva, com ja he explicat abans, sempre havíem format part de la colla de Cal Gaig, que era la casa del meu avi per part de mare; també venia el germà del meu pare, en Jaume de Can Solé, amb els seus dos fills, i en Josep Puig el Vaquer, aquest no tenia parents que fossin caçadors. Uns altres eren els masovers de Can Llombart, en Martí Cànoves, el Mallorquí, amb els seus dos fills; havien vingut de Mallorca per residir com a guardes de la finca de Can Llombart; en Martí era el sogre del meu oncle Pere de Cal Gaig. Amb nosaltres també venia algun cop Àngel Vila i el seu pare de Mollet, que tenien una fundició a Mollet, i Daniel Creus, transportista d'aquesta darrera població.

El punt de reunió i sortida era sempre a Cal Gaig o Can Llombart, llocs més idonis en ser ja dins del bosc. Els de Can Solé ja pujaven per la carretera amb els gossos sense fermar, cridant-nos a nosaltres, seguint fins a Cal Gaig i si la cita era a Can Llombart continuàvem fins dita casa. Alguna vegada, al temps de pujar per la carretera, abans d'arribar a la nostra destinació ja havíem mort algun conill. No teníem problemes de trànsit ni ningú que vigilés, només la Guàrdia Civil, però no és que anessin darrera dels caçadors sinó que tan sols demanaven la documentació si la trobada era fortuïta.



Una jornada emocionant

Tres o quatre cops durant la temporada la jornada de caça era de tot el dia; el dia assenyalat era festa gran per als més joves. Aquella dia em deixaven fer festa al col·legi i uns quants dies abans ja encarregaven una mica de carn de xai i alguna botifarra per menjar-la al bosc rostida en una gran foguera a l'aire lliure. Era un dels pocs dies de l'any que ens deixaven menjar carn. Després del dinar també ens deixaven tirar algun tret al blanc als qui encara no dúiem escopeta, això sempre amb els consells i la vigilància dels grans sobre el maneig de les escopetes. Mai he sentit emoció més gran com quan, barrejat amb el clapir dels gossos, se sentia la veu del gosser cridant que la peça es dirigia cap a tal o tal altre lloc, i aquest indret era el d'un mateix. Senties bategar el cor pujant la tensió fins al màxim suportable, en disparar i veure la peça donar els darrers passos, cridar que ja estava abatuda perquè els companys s'assabentessin que ja era morta; aquests moments només els pot sentir un caçador.

Després, en acabar la jornada era l'hora de comentar els esdevinements del dia que, segons la seva importància, es recordaven molts anys i alguns restaven gravats en la memòria per sempre. A les tardes dels dies festius, quan els joves de les diferents colles ens trobàvem, fèiem tota mena de comentaris sobre la caça i el que s'havia caçat aquell dia, sempre exagerant una mica, perquè tots i cadascun de nosaltres preteníem ésser els millors caçadors o tiradors. També els gossos, els nostres o els de la nostra colla, eren els millors, tot plegat dins d'una competició en la qual l'únic premi era passar-s'ho de la millor manera possible. Els homes grans també prenién part d'aquestes discussions quan es trobaven al cafè, la barberia o, simplement, al camp.



Els gossos de caça

Tots nosaltres coneixíem els gossos pel so dels seus clapits o la seva fama, i sabíem si seguien un rastre bé o malament. També des de molt lluny sabíem qui era el propietari del gos que es trobava moltes vegades a centenars de metres de distància. Això ho desconeixen els caçadors d'ara, ja no resten colles com érem nosaltres, la manera de caçar ha canviat a la força seguint els passos dels nous temps. Ara caçadors i gossos arriben a port amb el cotxe i la tornada a casa és igual, és clar que no pot ser el caminar per les carreteres amb l'escopeta a l'esquena i els gossos deixats anar. Avui dia hi ha massa trànsit.

Amb els gossos no s'acostumava a comerciar, qui tenia un gos bo no el venia. Els gossos fills de pares o mares destacats es guardaven per al mateix propietari i altres membres de la mateixa colla; gairebé mai un cadell es donava a una altra colla a fi i efecte que els altres no tinguessin gossos com els propis. Els pagesos mai no compràvem cap gos, no hi havia cèntims per gastar en diversions. A més a més com els cadells sempre estaven sense lligar, els que podien seguir els seus pares ja els seguien al bosc i de seguida aprenien a caçar. No hi havia cap gos gras, ja que a moltes cases els donaven vint-i-quatre hores diàries de llibertat per buscar-se el menjar. Sempre sabien tornar a casa ja que mai no havien estat transportats en cap vehicle, cosa que no s'esdevé ara perquè mai no han sortit de casa seva caminant i si un d'ells es queda a la muntanya el seu amo ha de sortir a buscar-lo i si intentava tornar, algun cotxe el mataria a les carreteres o carrers. Tampoc per caçar teníem cap gos d'una raça pura, tots eren mestissos, però això tampoc tenia gaire importància, la qüestió era que treballessin bé, la resta era superflu. Quan un gos sortia dolent perquè no servia per caçar o era massa vell, el remei era un tret, i la seva tomba l'aire lliure a la muntanya. Si algun havia estat molt bo però s'havia fet vell, no el matava el mateix propietari, sinó que encarregava a un altre caçador que ho fes en el seu nom.



La colla de Can Torres

Una colla que havia estat molt important era la de Can Torres; el cap de colla era en Joan Solsona, i els seus fills Jaume i Josep, això era quan jo tenia pocs anys. El darrer va ser el nét del primer, quan dels qui formaven la colla primitiva ja no quedava ningú, tots desapareguts com a caçadors amb el pas dels anys. I el mateix finat recentment també es deia Joan Solsona i va formar part de la junta directiva de la Societat de Caçadors la Marta des de la seva fundació fins que va morir. Aquesta família vivia en un lloc privilegiat perquè tots fossin caçadors, tan allunyats del poble i envoltats de camps i bosc. Com és natural, Can Torres era el lloc de trobada de la colla. Els qui formaven part d'ella eren els germans Joan i Vicenç Saborit, de Martorelles, i el fill d'un d'ells, Lluís; Josep Torrents Fontseca, Josep Pedragosa de Mollet i d'altres que no em recordo dels seus noms. Aquesta colla es va anar desfent a mida que els seus components van anar morint fins no quedar-ne cap.

Era famós el Joanet de Can Torres per la seva gran afició, era un home petit d'estatura però gran caçador, corria amunt i avall de la muntanya com els mateixos gossos, era el gosser de la colla. Segons m'havien dit del que no podia presumir era de ser bon tirador. No tenia por a ficar-se dintre de les bardisses del bosc si amb això podia treure un conill, i algun cop en sortia amb la roba estripada i també la pell del cos una mica esgarrapada.

La colla de l'Enriquet de Can Toni

Tenia el diminutiu d'Enriquet per ser el fill petit de la casa. Havia nascut l'any 1899 i com quasi tots els de la seva edat va ser pagès tota la seva vida. Va ser alcalde del poble durant la Guerra Civil. Era un dels millors caçadors que hi hagut en aquest poble, tant per fer treballar els gossos com per ser bon tirador. En haver estat alcalde durant la guerra va ser condemnat a uns quants anys de presó. Per aquesta raó ja no va



*Anton Castañé de can Pau preparat
per anar de cacera, vers 1925.
(Col·lecció de Jaume Torrents)*



*Joan Puig de cal Vaquer ensenyant una guineu caçada amb el seu pare,
Josep Puig, vers 1975. (Col·lecció de J. Puig Valls)*



poder tenir mai més permís d'armes, però això no el va afectar pas i la seva afició va continuar malgrat tot. Coneixia el bosc com la seva pròpia casa, en sabia els camins i els corriols millor que ningú, els caus de conills i guineus, el rastre de tota mena d'animals de caça, no se li escapava cap detall o rastre que delatés la presència d'una peça de caça. A més a més ell i la seva dona eran grans cercadors de bolets, amb els quals guanyaven uns bons calerons amb la seva venda. Ningú no sabia on els trobaven perquè si algú pretenia seguir-los, aviat l'havien perdut dins del bosc. Sempre tenia bons gossos, però era dels qui els tenia sempre sense lligar i amb poc menjar perquè anessin lleugers.

Com no tenia permís d'armes sempre portava un escopeta que ningú no l'hagués aprofitat; era de pólvora negra del calibre 16, de martells exteriors, i cap peça ajustava. Alguna vegada fins i tot havia perdut algun martell, però malgrat tot, quan un conill es deixava veure, poc temps de vida li restava. Era un dels més furtius del poble. A l'estiu sabia tots els llocs on hi havia una mica d'aigua, allí es feia una mica d'amagatall amb unes branques verdes esperant durant hores els tudons i les tórtors; de la mateixa manera que, on sabia que hi havia una bandada de perdius, allí era l'Enric. Quan es va fundar el vedat⁵ ja era molt gran, tindria uns 70 anys. No va voler que per una cosa practicada de franc tota la vida l'obliguessin a pagar. Va penjar l'escopeta el primer any que es va atermenar el terreny del poble. Era home molt afable i bon company, mai no hagués delatat un altre caçador furtiu, tampoc era envejós i deia que hi havia terreny per a tothom. A la Nau, la Font d'en Vilalta, la bassa de Can Toni Vell i altres indrets que sempre mantenien una mica d'aigua, tant ell com jo ens havíem trobat molts cops, però mai no vàrem tenir el més petit problema. Jo guardo un bon record d'aquest home que, a part del meu pare, em va ensenyar molt sobre la cacera i vaig passar molt bones estones en la seva companyia escoltant els seus relats de la nostra comú afició.



Alguns que formaven part de la seva colla eren el seu nebot Jaume de l'Estanc, el Gravat i els seus fills Jaume i Sebastià (eren cosins de l'Enric), el seu cunyat en Jaume de Can Romagosa, i en Josep Pujadas que havia estat de masover a Can Teyà; aquest era tan furtiu com el mateix Enric i tan llest que mai no l'haguessin enxampat in fraganti. El Josep Suñé de Ca l'Anton Peret també havia sortit amb aquesta colla. Segurament em deixo algú, però la memòria de vegades falla.

La colla de l'Anton Xicola, el Músic

La colla de l'Anton Xicola, el Músic, estava formada pels seus nebots i cunyat de Can Millaret i de Can Millaret de Baix; el Cinto de Ca la Mariona, pare i fill i l'oncle d'aquest últim, l'Anton Castanyé de Can Pau. Aquesta colla era més tranquil·la, no corria tant com les altres i deixaven fer als gossos, Primer es dedicaven al conill, però van anar evolucionant i al final només caçaven la guineu. Algunes vegades havíem sortit les colles de Cal Gaig i ells plegats. A aquesta colla li va passar com a totes: els vam començar a faltar els homes grans, uns per mort i uns altres ho van deixar per falta d'aptituds físiques i avorrits per la manca de conills a causa de la mixomatosi. Va acabar de donar-los el cop de gràcia els problemes del cap de colla amb els seus familiars. En separar-se els components d'aquesta colla el Músic va venir a caçar amb colla de Cal Gaig. En casar-se l'hereu de Can Solé amb la pubilla de Cal Músic, els altres es van repartir amb una i altra colla quedant separats per sempre.

Qui era un caçador molt apassionat i es discutia amb tothom era l'Anton Castanyé. Semblava com si ho volgués tot per a ell, no arribava a barallar-se a bofetades, però de paraula i a crits les seves discussions duraven molta estona. Gairebé sempre sortia a caçar amb uns estiuejants que el portaven a caçar lluny del poble; tenia cura dels seus gossos i els feia una mica de gosser i de criat alhora. Aquest home, si sentia un tret en temps de veda, començava a renegar i recordar-se de tots els sants



del cel, i desitjava tota mena de càstigs per a l'infractor. L'enveja no el deixava viure. Amb aquest home anàvem amb molt de compte que no ens veiés quan sortíem fora de temporada amb l'escopeta. El crèiem capaç de denunciar a qui anés de furtiu.

La llei de caça de 1970

Amb l'arribada de la nova llei de 1970⁶ i en atermenar-se tots els terrenys de caça, tot va canviar molt ràpidament. Com ja he dit abans, la majoria de caçadors, avorrits per la manca de cacera i la gran quantitat de traves burocràtiques imposades, van deixar de practicar aquest esport. Es varen formar altres colles, però d'aleshores ençà la caça de Sant Fost mai no va ser el que havia estat. Els caçadors es traslladaven al bosc en cotxe, l'hora de deixar anar els gossos era molt més tard i si estava un mica moll el terra o feia fred s'esperava que sortís el sol. No hi havia ni hi ha l'afició que nosaltres havíem tingut, tot ha canviat moltíssim. Ara els gossos s'alimenten amb pinso, són tractats com a senyors, coneixen el cotxe dels seus amos i si un es queda a la muntanya en finalitzar la cacera, no sap tornar a casa seva, tot i que realment no pot pel trànsit que hi ha a totes les carreteres. La tradicional afició que havíem tingut tots els qui ara voltem els 70 anys o més, que ens havien ensenyat els nostres pares i avis, els nostres fills i néts ja no la podran seguir per manca d'espai, almenys aquí. I si l'espai és lluny és molt difícil conrear aquesta afició que necessita una extensió de terreny tan apropiada per practicar-la.

Actualment la caça ha esdevingut un esport molt car per a tots aquells que volen gaudir-ne una mica, entre llicències, pagaments del vedat, equip, desplaçaments i manteniment de gossos. Tot, doncs, és molt car i no és a l'abast de qualsevol butxaca. I si volem participar en una munteria de caça major, això ja és completament prohibitiu per a la majoria. El tipus de caça que es practicava aquí quan jo vaig comen-



Josep Puig Valls mostrant les peces cobrades en un sol dia: sis conills i una perdiu, vers 1975. (Col·lecció de J. Puig Valls)



çar, el de pasar una estona amb els amics, el d'espardenya i escopeta de segona o tercera mà i l'heretada per l'avi, això ja fa uns anys que es va acabar. Amb l'augment del nivell de vida, els cotxes i les comoditats, s'ha posat fi a llevar-se a trenc d'alba després de ploure o amb el terreny blanc de la gebre; llevar-se del llit i córrer a deslligar els gossos i cap a la muntanya, mentre les mans ficades a les butxaques quedaven balbes del fred, intentar trobar una argelaga seca per encendre-la i escalfar durant uns instants mans i peus molls per la rosada. Tot això és quelcom que els pocs joves que actualment s'anomenen caçadors, per sort per a ells, ja no coneixeran. Els d'ara duen bones botes i guants, jaquetes amb folre polar i impermeables, escalfamans a les butxaques. Aquests d'ara mai no sabran els sacrificis i incomoditats que vàrem passar els que ja tenim edat per jubilar-nos.

Notes

- (1) Lloc on es col·loca un caçador esperant que passi un animal per abatre'l d'un tret.
- (2) Font que pertany a la masia de Can Torrens Vell.
- (3) A Sant Fost la caça del conill era la més practicada i la majoria dels caçadors s'hi dedicaven. Cap a 1954 o 1955 la malaltia de la mixomatosi va arribar al nostre poble i va pràcticament exterminar els conills; això va provocar un daltabaix entre les colles de caçadors santfostencs. A partir d'aleshores els més joves es dedicaren a la perdiu, que amb tanta pressió també va minvar moltíssim.
- (4) Una posta és el lloc on es posen els caçadors a l'aguait.
- (5) El vedat es va crear l'any 1970 i comprèn els termes municipals de Sant Fost, Santa Maria de Martorelles i Martorelles. Es va anomenar Societat de Caçadors La Marta. El primer president fou el santfostenc Jaume Llop, president local de Falange Española y de las JONS. Els socis fundadors van haver de pagar una entrada de 500 pessetes, per fer front als tràmits administratius i primeres despeses.
- (6) És la llei de caça vigent des del 4 d'abril de 1970. Només permet caçar els dijous i els festius per tal de protegir millor els animals feréstecs. Va regular la creació dels vedats de caça a tot Espanya, els quals podien ser patrocinats pels Ajuntaments i les Germandats Sindicals d'Agricultors i Ramaders.